

Psalmus

nemo desperet: multū quidem est: sed qui artifex cogitate. Ille refecit qui fecit: ille reformauit qui formauit. Judicabit orbē terrarū in equitate: et populos in veritate sua. Que ē equitas et veritas? Ecce gemitus secū electos suos ad iudicandū: ceteros autē se pabit ab iniuicē. Positurus ē em̄ alios ad dexterā: alios ad sinistrā. Quid autē equus? quid verius? q̄ ut nō expectent misericordiā de iudice: qui noluerunt facere misericordiā: anteq̄ veniret iudex? Qui autē voluerunt facere misericordiā: cum misericordiā iudicabunt. Bicef em̄ eis ad dexterā positis: Tenebunt benedicti patris mei precipi te regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. Et imputat opera misericordie. Esurui enim et dedistis mihi māducare: sitiui et potastis me: et cetera. Rursus ad sinistrā positis quid imputabit? Quia noluerūt facere misericordiā: Et quo ibunt? In ignem eternū. Iste auditus malus magnū gemutum faciet. Sed quid dixit aliis psalmus? In memoria eterna erit iustus: ab auditu malo non timebit. Quid est auditus malus? Ite in ignem eternū: qui patus est diabolo et angelis eius. Qui gaudebit ab auditu bono: non timebit ab auditu malo. Quomodo gaudebit ad auditū bonum? Tenebunt bene dicti patris mei. Et a quo auditu non timebunt? Ite in ignem eternū: qui patus ē dia bolo et angelis eius. Hec est equitas: hec ē veritas. Judicabit em̄ orbem terrarum in equitate. Et populos in veritate sua. An quia tu iustus es: iustus nō erit iudex? Aut q̄ tu mēdar es: verax nō erit veritas? Sed si vis habere misericordēs: esto misericors anteq̄ veniat. Bimitte si quid in te cōmissum est: da ex eo qd̄ abundas. Et de cui⁹ das: nisi de illius. Lū de illi⁹ das reditio est: si de tuo dares largitio ēst. Quid em̄ habes qd̄ nō accepisti? Hę sunt hostie deo gratissime: misericordia: hūilitas: confessio: pars: caritas: Has apportem⁹: et secūri expectam⁹ adūtū iudicis: qui iudicabit orbē terrarū in equitate: et populos in veritate sua.

ExPLICIT Tractatus de ps. CXV.

Incipit Tractatus de ps. XCVI.

Agnus spectacula deus p̄bet cordi m̄ christiano: et quib⁹ vere nihil possit iocūdūs inueniri: si tñ assit palatū fidei: cui sapiat mel dei. Credim⁹ omnibus vobis q̄ in salvatōre nostrū toto corde cre didistis: inesse spiritū eius qui vos delectet:

XCVI.

cum legunt p̄phetie ante tot annos prola te ex ore sanctorū: et post tot annos implete in fide gentium. Magna enim iocūditatē tunc carpebant ipsi sancti p̄phete: cum ea iam ridebant in spiritu: nō impleta: sed ad hoc futura. Erat enī eis magna delectatio: sed tamē et ip̄i p̄ caritate qua in nos accēsi erat q̄s nō dū videbāt: sed sp̄i p̄turiebant: volebāt si fieri posset in hoc tpe nobiscum vivere: et vidē impleta q̄ in spiritu p̄pheta bant. Inde dñs discipulis suis iam ista vi dere incipientib⁹: ait: M̄ulti iusti et p̄phete voluerūt videre q̄ videtis et nō ruderūt: et audire q̄ auditis: et nō audierūt. Quis enī ruderēt ista in sp̄u: tñ futara illis quodāmō formabant. Ap̄lis autē tā p̄sentia credebāt. Unde ille Symeon iust⁹ quidā senex: multi exultauit vidēs infantem Jesum: et agnoscēs in partu magnū: et in exigua car ne cognoscēs celi et terre creatorē. Multū ergo exultauit: q̄ respōsum accepat non se exitrū esse de hac vita: p̄usq̄ videret saluatorē dei. Agnouit ergo illū: iocūdat⁹ est: exultauit gaudio: et hoc ait: Bñe: nunc diuitis seruū tuū in pace: q̄r viderunt oculi mei salutare tuū. Magna est q̄ ista iocūdūtis: et hāc facit caritas. Belectati sum⁹ cū psalmus iste cantareb⁹: et quedā ibi ab om̄ib⁹ intellecta sunt: quedā vō quātū arbitramur: aut a paucis: aut certe nō ab om̄ib⁹. Simul ergo illū in isto sermone i quo vobis seruum⁹: cōsideremus: et videamus quātū dignatione nos deus letificare voluit: p̄sentando que p̄misit: et nobis et nos exhibens veritatē p̄missis suis. **I**nscribit psalmus. **I**psí David: cū terra eius restituta est. Totū ad christū reuocemus: si volum⁹ iter recte intelligētē tene re: nō recedam⁹ a lapide angulari: ne intellect⁹ n̄ ruinā faciat. In illo solidet: qd̄ instabili motu nutabat: in illo incubat: qd̄ p̄ incerta pendebat. Quicqd dubitatiōis b̄z bō in aio: audit⁹ scripturis dei a christo nō recedat: cū ei fuerit i illis v̄bis christ⁹ reuelat⁹: intelligat se intellexisse. Anq̄ autē p̄ueniat ad christi intellectū: nō se p̄sumat intellexisse: finis enī legis christ⁹ est ad iusticiā om̄i credēti. Quid ē ḡ: et quō accipit̄ i chri stū cū terra ei⁹ restituta ē: Nā quō David intelligat christ⁹: facile est agnosce. Christ⁹ enī ex maria: et ex semīe dāvid: et q̄ ex semīne ei⁹ futur⁹ erat: p̄fea nomē eius i figura p̄habeb⁹. Ergo David xp̄s: q̄ et interpretat David mānu forū. Et q̄s tā manu foris: q̄s

Psalms

q̄ de cruce muñdū vicit: Nā post resurrectiōnem t̄ ascensionē eius: accepto spiritus ancto: loquētibus aplis varijs linguis: cōmo ta multitudiō eorū ipoꝝ qui eū crucifixerāt cōsilium quesuit salutis: accepit: credidit: ignotū est: donat⁹ est reatus sanguine chriſti: imputitus est potis sanguis christi: facti sunt fideles eius cui⁹ fuerāt pſecutores: cre diderūt in eū quē crucifixerāt: t̄ ante quez insultātes caput agitauerūt: eum ipm̄ ca put habere voluerūt. Ita ergo restituta est terra eius: qđ habet titulus psalmi. Terra em̄ cuius iudea: t̄ perierat oīs iudea quādo crucifixerat dominū suū: ignorātes freneti ci ſeuentes in medicū: et ſalutē in ſania re pellentes. Tanc⁹ ḡ perierat iudea tota: cū qua tota ipi etiaꝝ apli trepidauerūt. Petr⁹ qui audaci dilectiō ſequebat: timida nega tione ter negauit. Resurgeſ in via quosdā loquētes ſecum de ſe tales inueniit ip̄e dñs Ieſus chraſtus: vt dicerēt illi querēt ynde colloquerent: Tu ſolus pegrinus es i bie rufale: et nō cognouisti que facta ſunt i illa his dieb⁹? Quib⁹ ille dixit. Que: Et dire rūnt: de Ieſu naſareno qui fuit vir, ppheta potēs in ope t̄ ſermone corā deo t̄ omī po puto: Et quō eum tradiderūt ſummi ſacer dotes t̄ p̄ncipes noſtri in damnationē mor tis t̄ crucifixerūt eū. Hos autē ſperabam⁹: q̄ ip̄e eſſet redēpturus iſrael. Iā ſpem chri ſti p̄diderūt. Nō em̄ dixerūt: ſperam⁹ eum redēptuꝝ: ſp̄abam⁹ q̄ eſſet redēptuꝝ iſrl. Ihe cū eis erat: t̄ ſpes illi⁹ in illis non erat: ostendit ſe illis: maniſtar⁹ eſt etiaꝝ ceteris diſcipulis: viſuſ cōrectar⁹: et inuētus illis quib⁹ iam periffe videbaſ. Reuocata ē fi des eoꝝ qui ceciderāt: reſtituta ē terra ei⁹. Deinde factis cū eis q̄ draginta dieb⁹ aſcē dit in celū: t̄ ſicut pauloante cōmemorauit: miſſo ſp̄uſancto fecit diſcipulos ſuos idio tas homies loqui omniū gentium linguis. Tūchilli, p quib⁹ nō fruſtra dixerat: Pater ignoſce illis: q̄ nesciūt quid faciūt: cōmoti vt dixim⁹: queſierūt ſalutē: cōſiliū acce p̄rūt vt in eum crederēt: crediderūt yno die tria milia: t̄ rurſus qnq̄ milia. Lepit ferue re p iudeā ecclēſia chriſti: ybi ferbuerat op probruꝝ chriſti: t̄ reſtituta ē terra eius. Sed q̄ dixerat ip̄e: habeo alias oues q̄ nō ſunt de hoc ouili: oportet me t̄ eas adducere: vt ſit vn⁹ grex t̄ vn⁹ paſtor: etiā ad gentes ad quas pphete miſſi nō erant: apli miſſi ſunt. Queliti ſunt q̄ nō qſierāt: inuēti ſunt q̄ nibil expeſtabāt: quē nō tenebāt deum pollicita

XCVI.

torē: inueniēt redēptore. Iā em̄ iudei te nebant deū pollicitatore: q̄ ibi pphē chri ſtum p̄dicauerunt: ybi chraſtū p̄misserunt: ſed quē p̄miſſum audierant: pſentē nō co gnouerāt. Illis autē p̄miſſum nibil erat: ſ tamē in pphētis etiam de fide ipoꝝ dictum erat. Non dictū erat ipis: ſed dictū erat de ipis. Omissum eſt ad illos t̄ audiſtis ex diſpensatione dei. Ipa enim lectio nō vobis lecta eſt in actibus apostolorū: quō Lētu rīo Cornelī⁹ credidit. Cornelius em̄ Len turio nō erat de gente iudeor̄. Orabat: ie ſunabat: elemosynas faciebat: nō illū deſeruit deus: q̄ uis i gentib⁹ conſtitutū: t̄ miſſus eſt ei angel⁹ q̄ illi inſuicaret q̄ elemosyne t̄ oratiōes ipius accepte fuerint apud deū: Credidit aduocato ad ſe Petruꝝ. Nūquid nō illū poterat docere angel⁹? Omissit illū ad Petruꝝ: vt magl p hoiem illi fides fieret: q̄ hoies nō deſignat⁹ erat dñs viſitare. Hic deſignabat docere p hominē: q̄ dignatus eſt eſſe hō. Sic ḡ reſtituta eſt terra ei⁹: yno pariete veniente de iudeis: altero pariete ve niente de gentib⁹: quib⁹ duob⁹ parietibus de vniuerso venientib⁹: eſſet ip̄e lapis angu laris ybi ambo copularent. Aterū quō ac cipim⁹ cū terra ei⁹ reſtitueret: Lumi caro ei⁹ reſuſcitare. Alius em̄ intellect⁹ tñ a chri ſto nō recedēs ſic potest nobis occurre: terra reſtituta: caro reſuſcitata. Post reſurre ctionē em̄ ipius facta ſunt iſta omnia que cantant in psalmo. Audian⁹ iam de terre reſtitutiōe psalmū plenum gaudio: excutet nobis ip̄e dñs deuſ nō ſte dignā tante rei expeſtationē t̄ iocūditatem. Ihe ſermone noſtrę moderetur aptum cordibus vestrīs: vt quicquid hic exultat cor noſtrū in talib⁹ ſpectaculis pducat ad lingua: et inde i au res vestrās: deinde in cor vestrū: deinde in facta veftra.

Expositio psalmi.

Dominus regnauit: Ille q̄ ſte tu ante iudicē: ille qui alapas ac cepit: ille qui flagellat⁹ ē: ille q̄ cō ſputus eſt: ille qui ſpinis coronat⁹ eſt: ille q̄ colaphis cclus ē: ille q̄ in ligno ſuſpēſus ē: ille cui pēdēt i ligno iuſtatiū ē: ille q̄ i cru ce mortu⁹ ē: ille q̄ lācea p̄cuſſ⁹ ē: ille q̄ ſepul tr⁹ ē: ip̄e reſurrexit: Dñs regūt: Seuiat qn tū poſſūt regna: qd ſunt factura regi regno rū: dñs omniū regū: creatori omniū ſeculo rū: An ideo cōtemnit: quia tam ſubmiſſus t̄ tam hūliſ apparuit: Omissi cordia ē nō im potētia. Ille. n. hūliſ apparuit cū eū cape

Psalmus

Elia Ira. mus. Sed iam videamus. Dñs regnauit.
 Hoc est. Exultet terra: iocūdēt īsule multe. Est quidē: qz verbū dei: nō in sola cōti
 nenti terra p̄dicatū est: sed etiā in insulis q̄
 cōstitute sunt ī medio mari: et ip̄e plene chri
 stianis: plene sunt seruis dei. Nō em̄ separa
 mare eū qui fecerat mare. Quo naues pos
 sunt accedere: verba dei nō possunt: Im
 plete sunt insule: veritatem possunt et i figura
 recte accipi: insule oēs ecclesie. Quare
 insule: Quia circulat̄ fluctibus oīm tē
 ptationis. Sed quō insula vndiq̄s circūstre
 pentib⁹ fluctibus tūdi potest: frāgi nō pōt:
 magl magisq̄ ip̄a frāgit fluctus venientes:
 q̄ frangat ab eis: sic et ecclie dei pullulātes
 per totum orbem terrarū passe sunt psecu
 tōnes: vndiq̄s frementū infidelū. Et ecce
 stant insule et iā placatū est mare: iocūdēt
 insule multe. Nubes et caligo ī cir
 cuitu ei⁹: iusticia et iudiciū directio
 sedis eius. Quibus nubes et caligo ī cir
 cuitu ei⁹. Quib⁹ iusticia et iudiciū directio
 sedis eius. Nubes et caligo impiis qui euī
 nō intellexerūt: iusticia et iudiciū fidelib⁹ q̄
 in eū crediderūt. Illi em̄ q̄ supbia nō vide
 rūt: illi p̄ humilitatē dirigi meruerūt. Audi
 nubes et nebulā: et audi iusticiā et iudiciū:
 Ip̄e dñs ait: In iudiciū ego in hūc mūdū
 veni: vt qui nō vident videant: et qui vidēt
 ceci fiant. Quid est qui vident ceci fiant:
 Qui sibi videre vident: qui se sapiētes pu
 tant: qui nō sibi arbitrantur necessariā medi
 cinā: ipsi ceci fiant: ipsi nō intelligant. Qui
 autē nō vident videāt: qui cecitatem cōsi
 tent: illuminari mereant. Sic ergo ī circui
 tu eius nubes: et caligo his qui cum nō co
 gnouerūt: cōsentib⁹ aut et humiliantib⁹
 se iusticia et iudiciū directio sedis eius. Se
 dem eius dicit eos ip̄os qui in eū credide
 runt. Be ip̄is em̄ sibi fecit sedem: qz in eis
 sedet sapiēta. Filius em̄ dei: sapiēta dei ē.
 Audiuimus autē ex alia scriptura: magnū
 hūl intelligentie documentū. Anima iusti
 sedes sapiēta. Ergo qz isti facti sunt iusti q̄
 in eum crediderunt: iustificati ex fide facti
 sunt sedes ip̄ius: sedet in ipsis iudicans ex
 ip̄is et dirigens eos. Quare: Quia māsue
 tos inuenit veluti iūmēta mutia nō recalci
 trantia: non collū supbum aduersus iugū
 eius excutientia: nō flagellū eius recusan
 tia. Facta sunt iūmēta eius bona: mansue
 ta: et meruerūt quod dictū est in alio psal
 mo: Biriget mites in iudicio: docebit man
 suetos vias suas: Propterea ḡ illis nubes

XCVI.

et caligo: quia nō sunt recti: mansuetis au
 tem iusticia et iudicium directio sedis eius.

Ignis ante eum preibit: et inflā
 mavit in circuitu inimicos ei⁹. Be
 quo igne dicit fratres: Ignis ante eum pre
 ibit: et inflāmabit in circuitu inimicos eius:
 Nō arbitror de illo igne dici in quē mitten
 di sunt impi illa ultima iudiciū sentētia: q̄
 bus ad sinistrā sepatis: sicut in euāgelio le
 ctum meminim⁹ dicturus est: Itē in ignem
 eternū: qui p̄paratus est diabolo et angelis
 eius: nō puto de illo igne dici. Unū hoc nō
 puto: Quia de quodā igne dicit: qui p̄ibit
 ante illū ante q̄ veniat ad iudiciū. Dictu⁹
 est em̄ p̄ire ignem et inflāmare ī circuitu: id
 est q̄ totum orbem terrarū inimicos ei⁹. Al
 le ignis post ei⁹ aduentū erit: ille autē ignis
 ante eum preibit. Quis est ergo iste ignis:
 Possumus eum accipere in pena malorū:
 possumus in salute redemptorū. In pena
 malorū quomodo: Quia cum predicaret
 christus: irate sunt gētes: et cōmouerūt p̄se
 cutionem: que ira ignis fuit magis cōsum
 mens eos qui p̄sequerantur: q̄ eos quos p̄
 sequerantur. Cum em̄ videmus duos: unū
 irascentē: alterū patiēter ferentē: quis eorū
 ardeat: vestrū ē iudicare: Potestis ī gene
 re hūano tale expectaculū p̄tueri. Ponite
 vob̄ aī oculos hoīem iniquū: cōmotū aio:
 trucē vultu: flāmantib⁹ oculis: scintillātib⁹
 verbis: ferri ī homis necē: ī dep̄dationē: ī
 iniurias: ī cōtumelias: nō se cape: nō se te
 nere: alterū patiēter excipientē v̄ba ac pla
 gas: quicqd ille inferre voluerit: et p̄cutiēti
 maxillā parantē alterā: cū videris hinc fu
 rias: inde lenitatē: hinc irā: inde patientiā:
 hinc flāmas: inde tolerantiā: dubitas pro
 nūciare q̄s eoꝝ ardeat penāq̄ patiat. Ille
 ne cuius corpus vexat: an cui⁹ aīa vexat:
 Prop̄fea et esaias p̄pha dixit: Et nūc ignis
 aduersarios comedet. Quid ē et nūc: En
 q̄ veniat dies ille iudicij magn⁹ iaz furore
 suo ardent: qui postea supplicio sempiterni
 ill⁹ ignis arsuri sunt: Illi forte putatis fra
 tres mei: qz iniusticia que p̄cedit ex homine
 ad ledendū alterū hominē: illi ad quē p̄ce
 dit nocet: et illi de quo procedit nō nocet.
 Unde fieri potest: Aliq̄s facula ardēs ap
 ponitur ad lignum humidū et viride: et non
 illud incendit: ip̄a tū ardēt: sic et inimicus
 tuus. Si quis forte existit iniustus qui tibi
 moliat insidias: vel preparat aliquā mole
 stiam: iniustus est. Tu si viride lignum fue
 ris: id est si succo spirituali vigens et virens

Psalmus

flammis inimicis et restiteris orando pro illo
 quod te persecuit: ille ardet: tu manes integer: et
 iniusticia illius illi nocet: tibi nihil nocet: nisi
 forte putas: quod nocet tibi si corpori tuo aliqd
 fecerit: et aia paties et incorrupta ad deum
 coronada peruenierit: sequens exemplum domini
 sui: qui pati maluit a iudeis: et quod poterat non
 mori mortuus est: quod et qui poterat non nasci
 nat est. Tu enim conditio nostra es: ille volu-
 tate: tu conditio miseris: ille misericordia.
 Quod ergo illi nihil nocuerit iudei: sic nec tibi
 quisque persecutor inimicus: si tu elegeris esse
 membrum capitum illius. Ecce intellectum ignem
 ait enim preuentus: id est hoc tempore intelligendum in
 penam quamdam infidelium iniquorum: intelligamus
 ignem si possumus: et in salute redemptorum. Ita
 enim proposueram. Ideo ipse dominus ait: Ignem
 veni mittere in terram. Sic ignem quo gladii.
 Nam et quodam loco ait: non se venisse pacem mitte-
 re in fratrem gladii. Gladius ad separationem: ignem
 ad rationem: sed virtutem salubre: quod et gladius
 ubi ipius salubritas nos separavit a consuetudine
 mala. Gladius enim attulit et separavit unum
 quemque fidelium: aut a patre suo qui in christo non
 crediderat: aut a matre sive infideli: aut cer-
 te si de parentibus christianis natus est: saltus a
 progenie sua pere. Nemo enim nostrum non aut
 auctum: aut paucum: aut aliquam antiquam originem
 in gentibus habuit: et in illa execrabilis deo insi-
 delitate separati sumus ab eo quod eram: si gla-
 dii intercessit secernentes non interficiens. Hoc
 modo et ignis. Ignem veni mittere in terram: exar-
 serunt homines credentes in eum: accepérunt flam-
 mam caritatis: propterea et ipse spissans cum
 missus esset apostoli: sic apparuit. Glise sunt illis
 in hinc lingue duisse velut ignis: qui et insedit
 super unum quemque illo. Isto igne inflammati ce-
 perunt ire per mundum: et inflammarunt et incendere in
 circuitu inimicos eius. Quos inimicos eius?
 Qui deserto deo a quo facti erant: adorabant
 simulachra quod fecerant. Ipsi incendebant: si ma-
 li erant ad susceptum: si boni erant ad regatum:
 aut ipse incendebat qui nobebat credere illo
 igne: auditio verbo dei factus peior: iniuria
 sua existens atque suspectus: aut si conuerteret
 et crederet: nec sic in illo nihil arsisset. Arse-
 rat enim fenus: ut purgaret aurum. Aurum fides
 est: fenum carnalis concupiscencia est. Quid
 caro fenus. Esaias dicit: et ois honor carnis
 ut flos feni. Quicquid est ergo in homine carnali
 appetere vanam et secularem feni est. Quidam for-
 te et frater noster ierunt ad theatrum: feno ducti sunt.
 Nonne optandum est illis iste ignis: ut feni ar-
 deat et aurum purget? Quod enim illis inest fidei

XCVI.

feno primatur. Bonum est ergo eis ardere secundum ignem
 ut feno consumpto splendeat preciosum quod re-
 demtit christus. Ergo ignis ait eum probabit: et in-
 flamabatur in circuitu inimicos eius. Sunt quod salu-
 brarer arserunt: hodie fideles eius sunt: inimi-
 ci eius erant: et nunc iam fideles eius sunt. Queris
 inimicos: non sunt: consumpti sunt: arserunt. La-
 ritas consumpsit in eis quod persequitur christum: et
 purgauit in eis quod crederet in christum. Et in-
 flamauit in circuitu inimicos eius. Appa-
 ruerunt fulgura eius orbi terre: alia
 gratia exultatio. Nonne videmus? Nonne manifesta
 sunt est: Apparuerunt fulgura eius orbi terreni:
 inflammati sunt inimici: incensi sunt inimici: ars
 quicquid dicebat: et apparuerunt fulgura eius
 orbi terre. Quod apparuerunt? Est iam crede-
 rent. Tali fulgura: Be nubes. Que sunt nu-
 bes deit? Predicatores veritatis. Tides
 autem nubium in celo: nebulosam: obscuram: et ha-
 bet intus: nescio quod latens. Si coruscat de
 nube: emicat splendor. Ex eo ipso quod contem-
 nebas inde exiliuit quod expauescas. Quis sic
 ergo dominus noster Jesus christus apostolorum suorum: predica-
 tores sanctos velut nubes: videbant homines
 et permanebant: quod vident nubes et contem-
 nuntur: anteque de eis exiliat quod nurent. Erat
 enim illi primi homines carnem portantes infirmi:
 deinde idiote: indocti: ignobiles: sed erat in
 illis quod fulguraret: erat in illis quod corusca-
 ret. Accedebat petrus homo pescator orabat:
 et surgebat mortuus. Forma humana nubes
 erat: splendor miraculi coruscatio erat. Sic
 in verbis: sic in factis: cum miranda dicunt:
 et miranda faciunt: Apparuerunt fulgura
 eius orbi terre. Evidit et cōmota est ter-
 ra. Si enim non est verum: si non tota terra iam chri-
 stiana clamat amen: cōmota fulgoribus de
 illis nubibus erupentibus: Evidit et cōmota
 est terra. Montes fluxerunt sicut
 cera a facie domini: Qui sunt montes:
 Superbi. Omnis altitudo extollens se ad
 uersus deum: factis christi et christianorum
 contremuit: succubuit. Et quando dico quod
 dictum est: fluxit: melius verbū inueniri non
 potest. Montes fluxerunt a facie domini velut ce-
 ra. Ebi est altitudo potestatur: Ebi duricia
 infidelium: Montes fluxerunt sicut cera a facie
 domini. Ignis eis fuit dominus: illi a facie eius
 sicut cera fluxerunt: tam duri donec ignis
 ille admoueret. Complanata est omnis al-
 titudo in blasphemare christum non audet:
 et paganus non iam eum credit: non eum tam blas-
 phemat: et si nondum factus est viuus lapis:
 tamen victus est durus mons. Montes

alia ita.

+ Illuxerunt.

¶ Psalmus

fluxerunt sicut cera a facie domini omnis terra. Non indeorum tamen sed genitum: sicut dicit apostolus: Non enim est inde deus: sed et genitum. Deus ergo uniuersus terrae: dominus Iesus christus in iudea natus: sed non inde natu natus: qui ante tempus natu omnes fecit: et qui omnes fecerat: omnes refecit. A facie domini omnis terra. Annuntiauerunt celi iusticiam eius: et viderunt omnes populi gloriam eius. Qui celi annuntiauerunt: Leu enarrat gloriam dei. Qui sunt celi: Qui facti sunt sedes ipsius. Quod enim in celis sedet deus: sic sedet in apostolis: sic sedet in predicatoribus euangelij. Et tu si vis: celum eris. Si vis esse celum: purga de corde tuo terram. Si terrenas concupiscencias non habueris: et non frustra responderis: sursum te habie cor: celum eris. Si resurrexisti cum christo: fidelibus apostoli loquuntur: que sursum sunt querente: ubi christus est in dextera dei sedes: que sursum sunt sapientia: non que super terram. Lepisti sapere que sursum sunt: et non que super terram sunt: nonne factus es celum? Lumen portas: et corde tamen celum es. Conuersatio enim tua in celis erit. Talis annuntias et tu christum. Quis enim fidelium taket christum? Intendat caritas vestra: putatis quod nos soli stantes habemus annuntiam christum: et vos non annuntiat? Tunc ad nos veniunt christiani: voletes esse quos nunquam vidimus: quod non nouimus: quibus nunquam predicauimus? Un forte crediderunt nullo nunciante. Apostolus dicit: Quod credet quem non audierunt? Quod audiunt sine predicatione. Ergo tota ecclesia predicat christum: et annuntiant celi iusticiam ipsius: quia omnes fideles quibus cura est lucrari deo eos quod non nobis crediderunt: et faciunt hoc ex caritate: celi sunt. Intonat de illis de iudicij sui terrorre: et tremunt qui infidelis erant: et pauescit et credit. Ostendite hominibus quid potuit christus per totum orbem terrarum: loquendo eis et adducendo eos ad amandum christum. Quantum enim hodie adduxerunt amicos suos: aut ad panthomimum: aut ad coraulam: Quare nisi amando illum? Et vos amate christum. Tanta enim spectacula praebuit: in quo nemo potest dicere aliquid se reprehensionis inuenire illum qui vivit seculum. Nam et aliquando quem amat quisque in theatro: vincit in illo. Nemo vere vincit in christo: non est de quo erubescere. Arripit: adducite: attrahite quos potestis: securi estote: ad eum adducitis. quod non displicet videntibus: et rogat illum ut illumiet eos: et bene expectet. Annuntiauerunt celi iusticiam eius: et viderunt omnes populi gloriam eius. Cō-

XCVI.

fundant oes qui adorant sculptilia: Nonne factum est: Nonne confusi sunt: Nonne quotidie confunduntur: Sculptilia enim sunt manufacta idola. Quare iam confunduntur omnes qui adorant sculptilia. Quia viderunt oes populi gloriam eius. Iam oes populi gloriam christi perficiunt: Erubescant qui adorant lapides: quia lapides illi mortui erant: nos vivi lapidem inuenimus: immo lapides illi nunquam vixerunt: ut nec mortui dicantur. Lapis autem noster vivus est: et semper vixit apud patrem: et pro nobis mortuus reuixit: et immo vivit: et mors ei ultra non debet. Hac gloriam ipsius cognoverunt populi: dimicunt templorum: currunt ad ecclesiastis. Confundantur oes qui adorant sculptilia. Adhuc querunt adorare sculptilia: noluerunt deserere idola: deserti sunt ab idolis. Confundantur oes qui adorant sculptilia. ^{Ecclesia} Qui gloriantur in simulachris suis. Sed extitit: nescio quod disputator: quod doctus sibi videbat: et ait: Non ego illum lapidem colo: nec illum simulachrum: quod est sine sensu: Non enim propheta videtur nosse: quod oculos habet et non videt: et ego nescio: quod illud simulachrum: nec animam habet: nec videt oculis: nec audit auribus. Non ergo illud colo: sed adoro quod video: et seruio ei quem non video. Quis est iste? Numquid quoddam inquit inuisibile quod praesidet illi simulacro. Hoc non reddendo rationem de simulachris suis deserti sibi videntur: quod non colunt idola: et colunt demonia. Etenim fratres sicut dicit apostolus: que imolant gentes: demonibus imolant: et non deo. Nolo vos inquit socios fieri demoniorum: nam scimus: quod nihil est idolum: Ipse hoc dicit apostolus: scimus: quod nihil est idolum: sed quod imolant gentes: demonibus imolant: et non deo. Dixit: nolo vos fieri socios demoniorum. Non ergo hinc se excusent: quod quasi idolis insensati dediti non sunt: demonibus magis dediti sunt: quod est piculosius. Nam si tamen idola colerentur: sicut eos non adiuuaretur: ita illis nihil nocerent. Si autem adores et seruias demonibus: erunt domini tui. Et qui erunt domini tui: Inuidi tui: libertati tue necesse est iudeant: semper te velint possidere: semper tale facere qualiter possint secum trahere. Est enim insita maluolentia quedam et pnicies nocendi istis malis spiritibus: gaudet de malo hominum: et de fallacia nostra: si nos secesserit pascuntur. Et quod queruntur: Non quibus in eternum damnentur: Quod solet maluolus latro nomiunare innocentem. Numquid si fuerit unus incensus: minus ardet si duo ardeant: Minus mori si duo moriantur: Pena

Psalmus

illi nō minuit: sed malivolentia pascit: me
cum moriat: nō se minus moriturū dicēs:
sed solatiū habet malū alterius. **T**alis est
diabolus: seducere vult illos q̄ cū illo pu-
niant. Et q̄r non potest fallere iudicē dēū:
nō enī noiat apud illū innocentē: vera cri-
mina volēs habere que obijciat: p̄tā per-
suadet. Ecce quales dños sibi faciūt q̄ co-
lunt demonia. Que enī imolāt gentes: de-
moniūs imolant: t̄ nō dēo. **M**olo vos soci-
os fieri demonioꝝ. **N**os autē quale dēū ha-
bem⁹: Audite qd seqꝝ. **L**ū enī dixisset: cō-
fundant q̄ adorāt sculptilia: addidit t̄ qui
gloriank in simulachris suis: ne existerent
quasi reddētes rationeꝝ de simulachris et
dicerēt: nō lapides sed numina columus:
Que numina colis: Bic mibi demōia co-
lis: an spiritus bonos: quales sūt angelis:
Sūt enī angeli sancti: t̄ sūt spiritus mali-
gni. Ego dico q̄r in tēplis tuis nō colunt
nisi spiriꝝ maligni: qui sibi exigunt supbe-
sacrificiū: t̄ volūt se coli tanq̄ deos. **A**ha-
ligni sūt: supbi sūt. Tales sūt etiā homies
nō boni: qui suā gloriā querūt: t̄ dei gloriā
cōtemnūt. **H**oies autē sc̄tōs attēdite q̄: sūt
similes angelis. **L**ū inueneris hoiem ali-
quē sc̄tī: seruū dei: si volueris illū colere
t̄ adorare p̄ deo: phibet te. Non vult sibi
arrogare honorē dei: nō vult tibi esse pro
deo: sed tecū esse sub deo. **F**ecerūt h̄ Apo-
stoli sancti: **P**aulus et Barnabas: pre-
dicabāt verbū dei in lycania. **M**iracula
cū fecissent lycania: ciues eiusdē regiōis
adduxerūt victimas: t̄ voiuerūt illis sacri-
ficare dicētes Barnabā Jouē: t̄ **P**aulū
Mercuriū. Illi nō sūt delectati. An forte
ideo sibi imolari noluerunt: q̄r demonib⁹
se cōpari execrati sunt: **N**ō: sed q̄r honorē
diuinū exhiberi hoib⁹ horruerunt: verba
ipsoꝝ indicāt: nō suspicamur. **S**equit enī
lectio libri eiusdē: t̄ dīc quō moti sūt. **L**ūc
Paulus t̄ Barnabas cōsciderunt veſti-
menta sua t̄ dixerūt: Uiri frēs quid faciſ:
Et nos hoies sum⁹ passibiles similes vo-
bis. Intēdite ergo quō hoies boni phibēt
eos qui illos volūt colere tanq̄ deos: t̄ vo-
lūt pot⁹ vt de⁹ vnus colat: deus vn⁹ ado-
ref: deo vn⁹ sacrificiū offerat: nō fibi. Sic
t̄ oēs sancti vel angeli illi⁹ gloriā querunt
quē diligūt. Ad eius cultū: ad ei⁹ oratio-
nem: ad ei⁹ cōtemplationē: oēs quos dili-
gunt rage t̄ inflāmare studēt: ip̄m illis an-
nūciant nō se: qm̄ angeli sūt. Et q̄r milites
sūt: nō norūt gliam querere nisi impatoris

XCVI

sui: si autē gloriā suā q̄sierit: vt tyrāni dānā
tur. **T**alis extut diabolus t̄ demonia: id
est angeli eius: arrogauit sibi honoreꝝ di-
uinū t̄ oib⁹ demoniis: t̄ impleuit tēpla pa-
ganoꝝ: t̄ psuasit simulachra: psuasit illa sa-
crificia offerri sibi. **N**ō meli⁹ erat: vt ange-
los sanctos q̄ vt demones colerent: **R**e-
spōdent: nō colim⁹ mala demonia: ange-
los quos dicitis ipsos t̄ nos colim⁹: virtu-
tes dei magni t̄ mysteria dei magni. Ulti-
nam ipsos colere velletis: facile ab ipsis
discretis: nō illos colere. **A**udite angelū
doctorē. **D**ocebat quēdā discipulūz chri-
sti: t̄ ostēdebat illi multa miracula in apo-
calypsi Jobis. **I**lle autē quodā sibi demō-
strato miraculo visionis expauit: t̄ misit se
ad pedes angelī. Et ille angelus q̄ nō q̄re-
bat nisi gloriā dñi sui: surge qd facis inq̄t:
Illū adora: nā ego cōseru⁹ tuus sum: t̄ fra-
trūz tuoz. Quid ḡ frēs nici: **N**emo dicat
timeo ne irascat mibi āgelus: si nō illū co-
lo p̄ deo meo. **T**ūc tibi irascit: qm̄ ip̄m co-
lere volueris. Bon⁹ est enim t̄ dēū amat.
Quō enī demones irascunt: si nō colant:
sic angeli indignant: si p̄ deo colant. **G**z
ne forte dicat sibi cor infirmū: cor trepidū:
ergo si irascant demonia: q̄r nō colunt: ni-
meo offendere demonia. **Q**uid tibi factu-
rus est: vel princeps ip̄oꝝ diabol⁹: **S**i pos-
set aliqd: null⁹ nostrop̄ remianeret. **M**one
quotidie tāta in illo dicunt ore christiano-
rū: t̄ crescit seges christianoz. **Q**n̄ irascit
nequissimo seruo tuo: hoc nomē illi impo-
nis: satanas diabole: hoc illi dicis. **F**or-
tasse in hoc erras: q̄r homini hoc dicis t̄ i-
moderata ira raperis: ad cōuiciandā ima-
ginē dei: t̄ tñ hoc eligis qd ei dicas qd val-
de detestans. **S**i posset ille nō se vindica-
ret: **G**z nō p̄mittit: t̄ tātu facit quātū p̄mit-
tit. **H**ā t̄ Job tēptare voluit: t̄ nō nisi po-
testatē quesuit: t̄ nihil faceret nisi ptātem
accepisset. **Q**ware ergo nō securus ado-
ras dēū: quo nolente nemo tibi nocet: t̄ q̄ p̄
mittente emēdar nō euerteris. **S**i enī pla-
cuerit dñs tuo p̄mittere vt aliq̄s hō
tibi noceat: aut aliquis sp̄lis tibi noceat:
emēdauit te vt clamēs ad euz: **E**mēdans
emēdauit me dñs: et morti non tradidit
me. Ergo cōfundant oēs qui adorāt scul-
ptilia: qui gloriant in simulachris suis.
Adorate eum oēs angeli ei⁹: Bi-
scāt pagani adorare dēū. Angelos volūt
adorare: angelos imitenſ: t̄ illū adorent q̄
ab angelis adorat. **A**dorate cū oēs ange-
los. **BB**

Psalmus

li eius. Adoret angelus ille qui missus est ad Councilium. Nam eum adorans Cornelius misit ad Petrum adorare christum dominum Petrum: et ipse cohereretur Petrus. Adorate eum omnes angelii eius. Audiuit et iocunda est syon. Quid audiuit syon? Quia adorat eum omnes angeli eius. Quid audiuit syon? Ecce quid audiuit: Annunciauerunt celi iusticiam eius: et viderunt omnes populi gloriam eius: Eos fundant oes qui adorant sculptilia: et qui gloriantur in simulachris suis. Etenim ecclesia necedit erat in gentibus: in iudea crediderat ex iudeis: et putabatur ipsi iudei qui crediderant solos se pertinere ad christum. Missus fuit apostoli ad gentes: predicatum est Cornelio: credidit Cornelius baptizatus est: baptizati sunt et illi qui cum Cornelio erant. Sed ut baptizarentur: quid factum est scitis: non quidem hucusque peruenit lector: sed tamen aliqui recordantur: et qui non recordantur audiunt a me breuiter. Missus est angelus ad Cornelium: angelus Cornelius misit ad Petrum: Petrus venit ad Cornelium. Et quod de gentibus erat Cornelius: et ipse et qui cum eo erant: non erant circuncisi. Ne dubitareret ergo illi tradere euangelium non circuncisis atque baptizaret ipse Cornelius et illi qui cum eo erant: venit spiritus sanctus et implevit illos: et ceperunt loqui linguis. In nullum autem ceciderat spiritus sanctus: nisi quod fuerat baptizatus: in istos autem ante baptismum cecidit. Posset enim Petrus dubitare utrum incircuncisos baptizaret: venit spiritus sanctus: ceperunt loqui linguis. Bonatum est donum invisibile: et tulit dubitationes de sacramento visibili: et baptizati sunt omnes. Et habes scriptum: Audierunt autem apoli: et qui erant in iudea fratres: quoniam et gentes receperunt verbum dei: et benedicebant deum. Hoc est quod hic commemorat: audiuit et iocunda est syon. Et exultauerunt filie iudee: Quid audiuit: et iocunda est syon? Quia receperunt gentes verbum dei. In paries venerat: sed angulus non dux erat. Syon ipsa ecclesia que erat in iudea proprie hic nata est. Audiuit et iocunda est syon: et exultaerunt filie iudee. Sic scriptum est: audiuerunt apoli: et qui erant in iudea fratres. Evidet syon: exultaerunt filie iudee. Quid audierunt: Quia et gentes receperunt verbum dei. Ebi illud dixit iste psalmus: Annunciauerunt celi iusticiam eius: et viderunt omnes populi gloriam eius. Et quod gentes crediderint a quibus colebant idola: secundum ait: Eos fundant oes qui adorant sculptilia: qui gloriantur in simu-

XCVI

lachris suis: Audiuit et iocunda est syon: et exultaerunt filie iudee. Postea quidem de circuncisis caluniari voluerunt Petro: et dererunt illi: Quare intrasti ad gentes et incircuncisos: et traducasti cum eis? Ille autem reddidit eis rationem: quod cum oraret demonstratus est illi discipulus pendens quattuor lineis: Iesus ille habebat os animalia: et significabat omnes gentes. Ipso autem quattuor lineis pendebat: quia quattuor partes sunt orbis unius futuri populi erant: et ideo quattuor evangelia predicabant christum: ut gratia ipsius ad omnes quattuor partes orbis pertinere intelligatur. Quia ergo tale visum demonstratus fuerat Petro: indicauit illis omnia: quomodo credidit Cornelius: quod priusquam baptizaret homo gentilis supuenit super eum spiritus sanctus. Hec cum audirent tacuerunt: et magnificauerunt deum dicentes: Ultius et gentibus deus penitentiam ad vitas dedit. Ecce audiuit et iocunda est syon: et exultaerunt filie iudee. Propter iudicia tua domine. Que iudicia? Quia non est personarum acceptor deus. Namque ipse Petrus cum vidisset Cornelium centurionem: et eos qui cum illo erant adimplitos spiritus sancto: exclamauit et ait. In veritate comprehendeo: quia non est personarum acceptor deus. Ergo exultaerunt filie iudee propter iudicia tua domine. Quid est propter iudicia tua? Quia in omni gente et in omni populo: quicumque illi seruerint acceptus est illi: quod non iudeorum deus tamen: sed et gentium. Videlicet si hoc non est unus exultaerunt filie iudee. Et exultaerunt filie iudee propter iudicia tua domine. Quid tu es dominus altissimus super omnem terram. Non super solam iudeam: non super solam hierusalem: non super solam syon: sed super omnem terram. Huic viuente terrena iudicia dei riguerunt: ut vndeque populos conuocaret: quibus non communicat qui se considerunt: nec audiunt predictum nec videtur impletum. Quid tu es dominus altissimus super omnem terram. Num exaltatur es super omnes deos. Quid est nimis? Nam de christo dicit. Quid est ergo nimis: nisi ut intelligatur equalis patri? Quid est super omnes deos? Qui sunt? Idola: non habent sensus: non habent vitam. Demonia habent sensus: non habent vitam: sed mala sunt. Quid magnus est: quod exaltatus est christus super idola: exaltatur est super demonia: Sed nec hoc valde magnus est. Demonia quidem deum gentium: sed ille nimis exaltatus est super omnes deos. Ethoies dicti sunt deum: Ego dixi deum est: et filius altissi-

Psalms

mi omnes. Item scriptū est: Deus stetit in synagoga deorū: in medio autē deos discerens. Sup oēs homines exaltatus est Iesus christus dñs noster: nec tñ sup idola: nec tñ sup demonia: sed sup omnes hoīes iustos. Et hoc parū est: sup omnes etiā angelos. Hā vñ est: Adorate eū omnes angelis eius: Numis exaltat⁹ est sup omnes deos: Quid ergo facim⁹ omnes qui ad illuz cōuenimus: ad eū qui nimis exaltatus est sup omnes deos: Breue p̄ceptū nobis dicit. **Qui diligitis dominū odite malignū:** Hō est dignus christ⁹ cū quo diligas auariciā. Amas illū: debes odisse quod odi. Homo est inimicus tuus: hoc est quod tu: creati estis ab uno creatore in una cōditione: t̄ tñ si filius tuus loquatur cū inimico tuo: t̄ veniat ad domū inimici tui: t̄ assiduas collocutiōes habeat cū illo: exhereditare illū vis: q̄r loquis cū inimico tuo. Et quō: Quā iusta vocem videris nibi habere: Amicus es inimici mei: t̄ querl aliquid de re mea. Ergo attende. Diligis christū: iūmica est christi auaricia: Quare cum ea loqueris: Hō dico loqueris euz illa: quare illi seruis: Hā multa iubet christ⁹ t̄ nō faci: iubet ipsa t̄ faci. Iubet christ⁹ ut vestias pauperē: t̄ nō faci: iubet ipa auaricia ut facias fraudē: t̄ hoc potius facis. Si hec ita sūt: si talis es: noli tibi multū p̄mittere hereditatē christi. **Sz dicl:** diligō chri stum: Qui diligitis dñm odite malignū. Hinc apparet te diligere qđ bonū est: si in uentus fueris odisse qđ malū est. Qui diligitis dñm odite malignū. **Sz cū ceperim⁹** odisse malignū: subsequētur p̄secutiones. **Qd⁹ malignū:** dicit nobis aliq̄s p̄secutor: fac fraudē: dicit nobis: adora idolu⁹: dicit nobis: thus pone demoni⁹: sed nos audiūmus: qui diligitis dñm odite malignum. **Audiūm⁹ quidē:** sed si nō fecerim⁹ seuit ille. **Elsq̄ quo seuit:** Quid est ablaturus: **Respōde:** quare christianus es: ppter eternā hereditatē: an ppter terrenā felicitatez. Interroga fidē tuā: pone in catastrophie aia⁹ tuā: torque teip̄z timore iudicij: r̄nde cui credideri: q̄re credideri. **Bicl mihi:** in christum credidi. **Quid tibi p̄misit christus:** nisi qđ ostēdit in se: **Quid ostēdit in se:** Mortuus est: t̄ resurrexit: ascēdit in celū. **Els sequi:** Imitare passionem: expēcta p̄missionē. **Quid ergo tibi ablatur⁹ est seuit cū ceperi odisse malignū:** Qui diligis dñm: quid ablaturus: **Patrumonius.**

Alia līa.
t maliū.

XCVI

Hunqd celum: **P**ostremo quicqd tibi de dit deus tollat: ille nō tollit quidem si non vult deus. Si autē vult deus tollit qđ de dit: deus: ne se tibi auferat ipē deus. Beū tibi nemo tollet: tu tibi illū tollis si illū fugis. Forte respōdes: **Nō curo d patrimo nio meo: dñs dedit t dñs abstulit: possu mus dicere: sicut dñs placuit: ita factū est: si timeo ne occidat me: hoc totū est. Audi ergo psalmū p̄solantē. **L**ustodit domi nus animas seruoz suoz: Quia ergo dixerat sup⁹: **Qui diligitis dñm odite malignū:** ne ideo timeres odisse malignū ne occideret te malign⁹: **I**bi eccl̄ st̄ itiz: **L**ustodit dñs aias fuoz suoz. Audi illū custodiētē aias fuoz suoz: t dicētē: **M**olite timeres eos qui corp⁹ occidūt: animā autē nō possunt occidere. **O**ccidit t corpus: q̄ i te plurimū potest: qđ tibi feci: **Q**d t dñs deo tuo. **Q**ware amas habere qđ christus: si times pati qđ christ⁹: **I**lle venit ferre vitā tuā tpalē infirmā morti obnoxiam: **L**erte timeres mori: si posses nō mori. **Q**d p̄ naturā vitare nō potes: quare ppter fidē nō suscipis: **T**ollat tibi istā vitā qui minatur aduersarius: dat tibi deus aliā vitam: quia t istā ipse tibi dedit: t si ipse noluerit nec ipsa tollet. **S**i autē voluerit: vt tollat tibi: habet qđ tecū mutet. **N**oli timeres spoliari p̄ illo. **H**ō vis exui vestē pannosam: **S**tola glorie tibi datur⁹ est. **Q**uā stola⁹ dicas mibi: **O**poret corruptibile hoc induere incorruptiōez: t mortale hoc induere imortalitatē: **A**b ipsa caro tua nō peri et. **E**lsq̄ ad mortē pōt seuire inimic⁹: ptatē ultra nō habz: nec in animā: nec in ipsam carnē: q̄r t si dissipet caruē nō impedit resurrectionē. **D**e aia sua timebant hoīes: t quid eis dñs ait: **C**lestī autē t capilli capiti omnes numerati sunt. **L**imes ne animā p̄das: qui capillum nō p̄dis: **B**eo oia numerata sunt: oia redintegrabit qui omnia creavit. **Nō erāt: t creata sūt: erāt t nō repabunt:** **C**redite ergo toto corde fratres mei: t qui diligitis dñm: odite malignum. **F**ortes estote: nō solū in diligēdo deum: s̄ etiam in odio malignū. **N**am nō vos terreāt potētiores: qui vos vocavit omni potes est. **F**ortior est omni forti: supior est omni excelsō: filius dei p̄ nobis mortuus est. **S**ecurus esto accepturū te vitā ipsius qui pignus habes mortē ipsius. **P**ro qui bus enī mortu⁹ est: **N**ūqd p̄ iustis: **P**aulum interroga. **E**tenim christus p̄ impījs**

Alia līa.
t sanctoz.

Psalmus

mortu^o est: Impi^o eras t mortu^o est p te: iustificat^o es t deseret te: Qui iustificavit impiū relinqt piū: Qui diligit dñm odi te malignum. Nemo timeat: custodit dñs animas seruoz suoz. **H**em manu pctōr^l t eruet eas. **S**z forte dictur^o es: pdo lucē istā. Lux orta est iusto: Quā lucem times ne pdas: Times ne in tenebris sis: Noli timere ne pdas lucē: imo time ne dū caues pdere istā lucē: pdas illā lucē verā. Quā times enī pdē: videm^o qb^o donata ē: cū qb^o tibi cōis est. Numqd soli boni vidēt istū sole: cū faciat oriri sole suū sup bonos t malos: t pluat sup iustos t iustos: Istā lucē vidēt tecū iūq: vidēt tecū latrones: vidēt tecū ipudici: vidēt tecuz bestie: musce: vermiculi. Quale lucē iusto huat: q t istis ista dat: Merito hāc lucē in fide martyres viderūt. Qui enī istā p̄tēpserūt: aliquā vi derūt quā desiderauerūt: qr hāc respuerūt. Lux orta ē iusto: Et rectis corde iocunditas. Nolite putare: qd vere in miseria fuerunt cū in catena abulauerūt. Lat^o fuit carcer fidelibus: lenes fuerunt catene cōfitētibus. Habebāt gaudia in catastrophā: qui christū pdicabāt inter tormenta. Lux orta ē iusto. Que lux orta est iusto: Que nō orit iusto: nō ista lux quā facit oriri sup bonos t malos. Est alia lux que orit iusto: de qua luce nō sibi orta ī fine dicēt iusti: Ergo errauimus a via veritatis: t iusticie lumen nō luxit nob: t sol nō ort^o ē nobis. Ecce amādo istū solem: in tenebris cordis iacuerūt. Quid p̄fuit oculis videre istū: et mēte nō vidē illū: Tobias cec^o erat: t filiū suū viā dei docebat. Most^o enī qr Tobias filiū suū admīdebat t dicebat: Fili fac elemosynas: qd elemosyne nō p̄mittit ire in tenebras: t loqbaſ ille qui in tenebris erat. Ut detis qr est alia lux q orit iusto: t recti corde iocunditas. Oclōs non habebat: t filio suo dicebat: fac elemosynas: qr elemosyne nō sinūt ire in tenebras. Nec timuit: ne diceret in corde suo fili^o ipi^o: tu enī elemosynas fecisti: quare cecus mibi loqris: Ecce elemosyne ad tenebras te pduxerit: t quō mibi dicis: elemosyne nō sinūt ire in tenebras: Quare ille dicebat istā cū fiducia: nisi qr aliā lucē videbat: Fili patri manū tenebat vt ambularet: s pater filiū viā docebat vt viueret. Est ergo alia lux q orit iusto. Lux orta est iusto: t rectis corde iocunditas. **E**lis illam nosse: Esto rect^o corde: Quid est rect^o corde: Noli torto corde eē

Alia lfa.
t liberabit eos.

Alia lfa.
t lencia.

XCVI

ad deū: resistēs volūtati ipi^o: t volēs illū curuare ad te: t si te dirigere ad illū: t senties iocunditatē quā norunt oēs qui recto sūt corde. Lux orta est iusto: t rectis corde iocunditas. **I**locundamī iusti: Jam forte fideles audiētes: iocundamini: p̄iuia meditant: calices p̄parāt: rosaz temp^o ex pectant. qr dictū est: iocundamī iusti. Eli de quid sequit. **I**n dño: Iocundamī iusti in dño. Expectas tempus veris vt iocundaris: si dñm habes iocunditatē: dñs tē cū semp est: nō bz tps. Habes illuz nocte: habes illū die: Esto rect^o corde: t semp ē tibi de illo iocunditas. Nō enī iocunditas q̄ est scdm̄ seculū vera iocunditas est. Audi p̄phetā Esaiā: Nō est gaudere impijs dic dñs. Gaudere qr vocat ipi^o: nō ē gaude re. Quale gaudiū nouerat q̄ hoc gaudiū iprobabat. Credam^o illi frēs: hō erat: sed abo gaudia nouerat. Hō erat: vt iūg nouerat gaudia calicis. Quia hō erat: nouerat gaudia mēse: nouerat gaudiū lecti: nouerat gaudia ista secularia t luxuriosa. Ille qui nouerat illa: ait p̄sumēs: nō est gaude re impijs dicit dñs. **S**z nō dicit hō: dic domi^o: ex veritate domini: non est gaudere impijs. Nā illi sibi vident^o gaudere: nō est aut gaudere impijs: dicit nō hō: sed dñs. **T**ū ille ipm gaudiū vidēs ait: Et diē hoiz nō cōcupiū tu scis. Qui mihi aliū diē ostē dis: qui me aliā lucē doces: q̄ me aliā iocunditatē p̄fundis: qui aliud mibi intus insinuas: fecisti me nō cōcupiscere diē hoim. Ut iūg videbat Esaias hōies in potatione: i luxuria: i theatris: in spectaculis totū mū dum luxuriari varijs nugl: t tñ clamabat: Nō est gaudere impijs dicit dñs. **S**ib nō est gaudere: q̄le gaudiū videbat in cul^o cō paratione hoc non erat gaudiū: **L**anq̄ si tu nosses sole: t alicui laudāti lucernā dice res: nō est ista lux. Quare lux non est: Ille p magno habet: gaudet: exultat: t tu dicas: nō est ista lux. Aut si quis sumā miraret: diceret: nō ē ista pulchritudo. Et si for te ille occupatus esset circa cōpositionem mēbroz in illa bestia: t oēs illas cōgruentias miraret: tu qui noueras aliā pulchritudinē: negares istā t diceret: nō est. Quare: Quia aliā nosti. **S**z dicas. Ego illā quā videbat Esaias nō video. Credē t videb^o. Forte enī nō habes vñ videoas. Est enī ocul^o vñ illa pulchritudo videoas. Nā quō est oculus carnis vñ lux ista videoas: sic ē oculus cordis vñ illa iocunditas videoas.

Alia lfa.
t Letam.

Psalms

Forte ille ocul^o sauci^o est: sordidat^o est: tur
batus est ab ira: ab auaricia: a cupiditate:
a libidine insensata. Turbatus est oculus
tuus: nō pot^o videre illā lucez. Crede aīq^o
videas: sanaber^t et videbis. Lux orta ē iu-
sto: et rectis corde iocūditas. Jocundamī
alia lfa. ait iusti in dñs. Et confitemū memo-
tū sanctitatis eius: Iam iocundati i
domino: iam gaudentes in domino: illi cō
fitemini: quia misi velle: non in illo gau-
derem^o. Ait enī ipē dñs. Hec locut^o sum
vobis ut in me pacē habeatis: i mūdo aut
p̄ssuram. Si christiani estis: p̄ssuras i isto
mūdo spate. Trāqlliora et meliora tpa no-
lite sperare frēs: Fallitis vos. Qd̄ vobis
euāgeliū nō p̄mittit: nolite vobis p̄mit-
tere. Quid dicat euāgeliū scitis: christia-
nis loquimur: fidei p̄uaricatores esse non
debem^o. Euāgeliū h̄ dicit: qz in nouissimis
tpib^o multa mala: mīta scādala: multe p̄s-
sure: multe iniqtates abundabūt: s̄ qui p̄-
seuerauerit vsc̄ in finē: hic salu^t erit. Re-
frigescet inquit caritas mītoz. Qui ḡ p̄se-
uerant spiritu ferbuerit scdm Ap̄lm: q̄ ait:
spiritu feruētes: ei^t caritas nō refrigescit:
q̄ ipa caritas dei diffusa est in cordib^o no-
stris p̄ spiritū sc̄m qui dat^o est nobis. Ne-
mo ergo sibi p̄mittat: qd̄ euāgeliū nō pro-
mittit. Ecce veniant letiora tpa: et facio il-
lud: et emō illud. Bonū est tibi vt attēdas
illū qui nō fallit: nec sefelliit aliquē. Qui ti-
bi p̄misit: nō hic leticiā: sed in se. Et cum
trāsferit ista: sp̄eres qz cū illo regnabis in
eternū. Ne cū h̄ vis regnare: neqz h̄ habe-
as iocūditatē: neqz illuc iuenias.

Explicit Tractat^o de ps. XCVI
Incipit Tractat^o de ps. XCVII

Expositio psalmi

O Antate dñō canticū nouuz:
Hou^t hō nouit: vē^t nō nouit. Gle-
tus hō est vē^t vita: et nou^t hō est
noua vita. Vē^t vita ex Adā trahit: noua
vita in christo format. Bicīt aut in h̄ psal-
mo vniuerso orbi terraz vt cantet canticū
nouū. Ma aptius alibi sic dicit: Lātate do-
mino cāticū nouū: cātate dñō oīs fra: Ut
intelligāt qui se p̄cidūt a cōione totius or-
bis terrarū: nō se posse cantare canticū no-
uum: qz canticū nouū in toto orbe: non in
parte cantat. Et hic attēdere et videte h̄ di-
ci. Et cū dicīt vniuerso orbi terraz vt can-
tet canticū nouū: h̄ intelligitur: quia par-
cantat canticū nouū. Lātate dñō canta-
te nouū. Quia mirabilia fecit dñs.

XCVII

Que mirabilia: Ecce mō legebat euāgeli-
um: et audiuim^o mirabilia dñi. Efferebat
mortuus vnicus matris sue q̄ erat vidua:
misert^o dñs: fecit illos stare: deposuerūt il-
lū: et dixit: Juuenis dico tibi surge: et sedit
ille mortu^t: et cepit loq^o: et reddidit illū ma-
tri sue. Ecce mirabilia fecit dñs. Sz mul-
ta maiora mirabilia sūt: q̄ totū orbē terra-
rū a morte sempifna erexit: q̄ vnicū fili
um mis̄is vidue resuscitavit. Lātate ḡ dñō
canticū nouū qz mirabilia fecit dñs. Que
mirabilia: Audi. **G**anavit ei dexte-
ra eius: et brachiū sc̄m eius. Qd̄ ē
brachiū sc̄tū dñi: Bñs n̄f Jesus christ^o.
Audi Esaiā. Quis credidit auditui n̄o:
et brachiū dñi cui reuelatū est: Brachium
ergo sc̄m: et dextera ipsi idēpe est. Ergo
domin^o noster Jesus christ^o brachiū dei:
et dextera dei: ppter ea sanavit ei. Non di-
ctā est tantū orbez terraz sanavit dextera
eius: sed sanavit ei. Mlti enī sanant sibi:
nō ei. Ecce q̄ multi cupiūt sanitatē istam
corpalem: et ab illo accipiunt: et ab illo sa-
nantur: et non illi sanantur. Quomodo
ab illo sanantur: et non illi sanantur: Ac-
cepta sanitatē lasciuiunt. Qui egroti ca-
sti erāt: sanati adulteri fiunt. Qui cū egro-
tarent neminē ledebāt: receptis virib^o iua-
dūt et opprimūt inocentes: Sanati sūt sed
nō ei. Quis est qui sanat ei: Qui intus sa-
nat. Quis est q̄ intus sanat: Qui credit in
eū: et cū interi fuerit sanatus: in nouū ho-
minē reformat: postea et hoc qd̄ lāguet ad
temp^o: caro ista mortalit recipiet in finē: et
ipa suā pfectissimā sanitatē. Sanemur er-
go ei. Ut aut sanemur ei: credamus in de-
xtera eius: qz sanavit ei dextera eius: et bra-
chiū sc̄m ei^t. **M**otū fecit dñs salu-
tare suū. Ipsam dexterā: ipm brachiūz:
ipm salutare dñs noster Jesus christus: de-
q̄ dictū ē: Et videbit oīs caro salutare dei.
Be quo etiā dixit ille Simeon q̄ isantē ac-
cepit i man^o: Hūc dimittis dñe seruū tuū
in pace: qm̄ viderūt oculi mei salutare tu-
um. Motū fecit dñs salutare suū. Lui no-
tum fecit: parti an vniuerso: Nō parti ali-
cui. Nemo fallat: nemo decipiāt: nemo di-
cat: ecce hic est christ^o: ecce illuc. Qui dīc:
ecce hic: ecce illuc: partes ostēdit. Lui no-
tum fecit dñs salutare suū: Audi quid seq-
tur. **A**nte cōspectū ḡtū reuelauit
iusticiā suā. Dextera dei brachium dei
salutare dei: et iusticia dei: dñs est saluator **A**lia lfa.
noster Jesus christus. **R**ecordur^o ē

Alia lfa.
† Salueuit.
sibi.